

De oogst meisjes

NICOLA SCOTT

Vertaling Marjet Schumacher

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2021 Nikola Scott
Oorspronkelijke titel: *The Orchard Girls*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2021 HarperCollins Holland
Vertaling: Marjet Schumacher
Omslagontwerp: Viki Ottewill
Bewerking: Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: © Rekha Arcangel / Arcangel Images; © Milosz Aniol / Shutterstock
Zetwerk: ZetSpiegel, Best
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0828 8
ISBN 978 94 027 6215 0 (e-book)
NUR 302
Eerste druk augustus 2021

Originele uitgave verschenen in het Engels in 2021 bij Headline Review, een imprint van Headline Publishing Group, een Hachette UK Company, Londen.

The right of Nikola Scott to be identified as the Author of the Work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Violet

September 1940

1

Vechten of vluchten.

Violet had Barker erover horen praten met een andere chauffeur, een paar avonden geleden, toen haar moeder en zij naar buiten kwamen na de theevisite bij Sally Vaughn. Violet had luid gekucht om Barker te waarschuwen dat ze eraan kwamen, want Lady Etherington vond het niet prettig wanneer haar personeel onderlegd stond te doen over eigenaardige onderwerpen en ze vond het al helemaal niet prettig wanneer ze hangend over de motorkap van een auto stonden te roddelen. Wat vreselijk oneerlijk was, want Barker was door en door loyaal en als Moeder niet oppaste, zette ze hém nog aan tot vechten of vluchten – linea recta vluchten naar het westfront, hoogstwaarschijnlijk, en wat moest ze dan beginnen?

Vechten of vluchten was de reactie van het lichaam op gevaar, had Barker gezegd, wanneer het moest kiezen tussen zelfbescherming en ontsnappen. Griezellig genoeg drukte het precies uit hoe Violet zich een groot deel van de tijd voelde. Of ze nou de trap af liep om naar de schuilkelder te gaan, haar debutantenreverence aan het oefenen was of 's avonds in de salon zat met handwerk dat onder haar handen langzaam in vilt veranderde, in haar binnenste heerste een gonzende rusteloosheid – iets wat opgesloten zat en dolgraag wilde uitbreken en vrij wilde zijn.

Vechten was lastig, met Moeder die haar alle uren van de dag op de huid zat, maar vluchten... O, als ze dat nou eens kon doen, haar stompzinnige satijnen dansschoenen uitschoppen en rennen zonder te stoppen tot ze bij het eind van de wereld was gekomen en in een huisje aan zee kon gaan wonen waar het niemand iets kon schelen als ze niet stipt om negen uur verscheen voor kippers en eieren.

Ze grinnikte zacht voor zich heen.

'Wat? Vertel!' zei haar nichtje Romy naast haar, hunkerend naar afleiding.

Het was op deze schitterende septembermiddag bloedheet in de volgepakte St Mary's Church, de kerkbanken propvol met de Londense upper-

class die zat te wachten tot Harry McGregor, societytelg en verwoester van debutantendromen, naar het altaar zou schrijden met Lavinia Cooper, die op Violet altijd een heel sympathieke indruk had gemaakt en het totaal niet verdiende om voor het leven te worden vastgeketend aan iemand als Harry McGregor.

‘Ik zat gewoon wat te denken.’ Violet wuifde zichzelf verwoed koelte toe met haar gezangboek en keek over haar schouder om te zien of de bruid al ergens te bekennen was. ‘Over bruiloften en gevangenissen.’

Romy giechelde goedkeurend. ‘De meeste meisjes zouden er hun rechterarm voor overhebben om vandaag Lavinia te mogen zijn. Jouw moeder voorop.’

Violet wierp een blik op haar moeder, die met ineengeklemdge hand- schoende handen omhoog zat te staren naar de kwelling van Job in het glas-in-loodraam. Op haar tamelijk harde gezicht had Violet nog nooit eerder zo’n dromerige uitdrukking gezien.

‘Nou, hoop is een eeuwige bron, hè?’ Ze leunde achterover en trok de tas met haar gasmasker op haar schoot. Deze dag was nu al een beproe- ving. Haar moeder had een deel van de ochtend staan argumenteren om Kokkie ervan te weerhouden zich aan te melden voor de Women’s Vo- luntary Services – de butler en de keukenmeid waren al naar het front vertrokken, de geluksvogels – en had vervolgens hun enige resterende dienstmeisje, Daisy, genadeloos op de huid gezeten om iets te doen aan Violets verschijning, om het even wat. Violet had zich heel schuldig ge- voeld, omdat ze er, na een uur lang onder handen te zijn genomen, nog precies zo uitzag als daarvoor: klein en mager, met een neus vol sproeten, bruine ogen die rond en hoopvol waren onder een bos haar waarvan de kleur veranderde met het licht: een glinsterende massa oranjebruine tin- ten doorschoten met goud. Romy zei altijd dat Violets haar haar allerbes- te uiterlijke kenmerk was, maar Lady Etherington leek het te beschouwen als haar persoonlijke vijand, en om die reden was het nu zo strak naar achteren vastgespeld dat Violet nu voortdurend verbaasd en gepijnigd leek te kijken.

‘Ga eens rechtop zitten,’ snauwde haar moeder toen Violet stiekem een paar van de meest kwellende haarspelden probeerde los te trekken. ‘En maai niet zo met je armen.’ Vol ongenoegen bekeek ze Violets lichttroze satijnen japon. In het gedempte licht in Violets slaapkamer had deze japon

het minst versleten geleken na alle sociale bijeenkomsten van de afgelopen paar maanden, maar in het daglicht was pijnlijk zichtbaar dat het dienstmeisje er tot diep in de nacht kraaltjes op had zitten naaien om de meest versleten plekken te camoufleren. Dat ze op zwart zaad zat en dat voor haar vriendinnen probeerde te verhullen, vergde praktisch evenveel van Lady Etheringtons tijd als haar pogingen om haar dochter te lanceren in de hogere kringen.

‘Je ziet er mooi uit, Vi,’ zei Romy behulpzaam.

‘En de receptie is in het Wentworth Hotel.’ Het liet Violet volkomen koud hoe ze eruitzag; het ging haar er alleen maar om dat Daisy niet in de problemen kwam. ‘Binnen is het donker; het valt niemand op. Het is maar gewoon een feestje, Moeder.’

‘Niets is óóit maar gewoon een feestje,’ zei Eleanor Etherington op bijtende toon. ‘En dit al helemaal niet.’

Ze zweeg, ongewoon dramatisch voor haar doen, en Violet kreeg een angstig voor gevoel. Er waren maar een paar dingen in het leven waarvan haar moeder zo geanimeerd ging kijken. Het zou toch niet... toch zeker niet...

‘Edward komt ook.’

‘Nee!’ Violet draaide zich om, voor zover de krappe kerkbank dat toeliet, en staarde haar moeder verschrikt aan.

Het eerste jaar van de oorlog had het sociale seizoen in Londen flink ingeperkt. Bals en presentaties aan het hof waren geannuleerd en veel van de begeerlijke jonge mannen waren vertrokken om te vechten tegen de Duitsers. Maar op de een of andere manier had Violet tegen de tijd dat het sociale circuit op zijn einde liep – en ze wist absoluut niet hoe het had kunnen gebeuren, want ze had beslist haar best gedaan om het te voorkomen – ineens opgescheept gezeten met Edward Forester.

‘Hij is elders in het land aan het trainen,’ zei ze met klem. ‘Dat heeft hij me zelf verteld.’

Hun laatste, oersaai gesprek stond haar nog heel helder voor de geest. Edward had haar zo’n gedetailleerde beschrijving gegeven van zijn marineopleiding dat ze had gedacht dat ze spontaan zou flauwvallen en van haar stoel zou glijden. Ze had zichzelf afgeleid met gedachten aan het nieuwe paard dat Romy zou krijgen en de vraag of haar moeder haar ooit naar een theaterproductie zou laten gaan waarvoor Romy’s halfbroer Duffy hen had

uitgenodigd. Pas toen Edward uiteindelijk had aangekondigd dat hij lange tijd weg zou zijn, was ze weer opgeleefd.

‘Echt heel lang, Violet.’ Zijn bleekblauwe ogen hadden zich met een sombere blik in de hare geboord terwijl hij haar hand vastpakte, en Violet had een meelevende glimlach op haar gezicht getoverd en de neiging onderdrukt om haar handpalmen af te vegen aan haar rok.

‘Ik zou willen dat je je niet zo opwond, Violet.’ Van de inspanning die het kostte om discreet gemompel een scherpe klank mee te geven begon er een spiertje te trekken in haar moeders wang. ‘Iedereen zou er een moord voor doen om in jouw schoenen te staan, *íedereen*.’

‘Ik weet in elk geval wel wie ik als eerste zou vermoorden,’ zei Violet op duistere toon, en Romy schudde van het onderdrukte lachen.

‘Het is een grote bruiloft, Vi,’ zei ze sussend. ‘En de zalen van het Wentworth zijn gigantisch, vooral als we daar naar de schuilkelders moeten. Je komt hem misschien niet eens tegen.’

‘O, jawel hoor,’ zei Eleanor Etherington.

‘Ik hou je wel gezelschap,’ beloofde Romy. ‘Geen zorgen.’

Zij had makkelijk praten. Romy was maar twee jaar ouder dan Violet, maar was op de een of andere manier alles wat Lady Etherington passend vond voor een jongedame. Tegelijkertijd had ze ook alles wat Violet graag wilde, inclusief de vrijheid om zich overal in Londen te begeven; ze bracht vaak hele dagen door met boodschappen doen en allerlei andere kleine missies, als een volwassene. Ze was al verloofd, maar met een aardige, normale man die William heette en die je niet doorzaagde met inhoudsloze gesprekken over torpedojagers. Hij beloofde ook niet dat hij heel lang weg zou zijn, om vervolgens, net wanneer je het gevoel had dat je even veilig was, uit het niets op te duiken.

Als kind had Vi dolgraag een oudere zus zoals Romy willen hebben en aan York Square willen wonen. Haar oom en tante hadden het in financiële zin niet veel beter dan Violets eigen ouders, maar ze waren er niet zo op gebrand om de schijn op te houden. Bij hen thuis was het dan ook een vrolijke bende, luidruchtig en... Violet wist nooit precies hoe ze het moest verwoorden, maar koos uiteindelijk altijd voor ‘warm’. Comfortabel. Vrij. Zodra je de hal binnenstapte, kon je gewoon jezelf zijn.

In haar eigen huis daarentegen kon Violet nog niet eens de trap op lopen zonder op de een of andere manier te worden lastiggevallen door

haar moeder, en nu kolen maar spaarzaam werden uitgedeeld en de meeste schilderijen en het overbodige meubilair op de bovenste verdiepingen door de jaren heen waren verkocht, was Cavendish Place koud en donker en galmend leeg. Het was nog erger geworden sinds Violets vader een halfjaar geleden weer bij zijn oude regiment was gegaan. Het laatste wat ze van hem hadden vernomen, was dat hij mensen rondcommandeerde in de Afrikaanse woestijn. Vol afgunst stelde Violet zich hem voor met een kop thee in zijn hand, heen en weer benend op zijn laarzen, terwijl hij mensen commando's toelafte en zich over het algemeen kostelijk amuseerde.

Haar vader. Violet sleepte hem er vol opluchting bij. 'Papa mag Edward niet,' zei ze tegen haar moeders silhouet. 'Hij zei: "Laat me alsjeblieft nooit meer alleen met die knul" – weet je nog?'

'Doe niet zo absurd,' snauwde haar moeder. 'Ik heb je vader al een telegram gestuurd – puur voor het onwaarschijnlijke geval dat het vanavond zoover is, weet je; we zouden niet willen dat je voor je geluk overgeleverd was aan de genade van onbetrouwbare communicatie met Afrika – en hij heeft geantwoord dat hij ermee instemde.'

'Instemde?' zei Violet, nu oprecht gealarmeerd vanwege de snelheid waarmee een en ander zich in korte tijd had ontwikkeld. 'Maar ik heb mijn instemming niet gegeven, Moeder. Ik wil op dit moment met níemand trouwen.'

'Praat niet zo hard, Violet,' zei haar moeder op ijzige toon toen een vrouw in paars brokaat zich omdraaide om hen geïnteresseerd op te nemen. 'Het gaat niet altijd om wat jij wilt.'

'Het gaat nóóit om wat ik wil,' jammerde Violet.

'Zodra deze oorlog eenmaal in volle gang is, valt er een stuk minder te kiezen,' vervolgde Eleanor Etherington. 'Ik ben zelf direct na het seizoen getrouwd – allemachtig, Violet, trek niet zo'n gezicht. Ah, we gaan beginnen, eindelijk...'

Achter in de kerk kraakten de houten deuren. Een bundel zonlicht viel schuin precies door het midden van het gangpad, alsof God in eigen persoon zijn entree wilde maken, en werd vervolgens gedooft toen de deuren met een klap dichtvielen. Het orgel begon amechtig aan een akkoord en fluisterende hoofden draaiden zich om naar de bruid, die aan haar vaders arm hing.

Vechten of vluchten. Violet bad vol wanhoop terwijl ze hen door het gangpad naar het altaar zag schuifelen: alstublieft, God, laat me sterk genoeg zijn om een van die twee dingen te doen, anders word ik morgenochtend wakker als de verloofde van Edward Forester.

2

‘Eigenlijk is het een veel te zonnige dag om de hele middag opgesloten te zitten in een balzaal,’ verzuchtte Romy terwijl ze naar de imposante glazen deuren van het hotel liepen. Er was kruislings bruine tape over de deuren geplakt en aan weerskanten van de ingang lagen zandzakken. Verlangend keek ze naar de onbewolkte blauwe hemel. ‘Dit zou een perfecte openluchtbruiloft zijn geweest. Vervloekte Duitsers!’

Tot dusver waren er bij dag nog maar weinig luchtaanvallen op Londen geweest, precies genoeg om de inwoners murw te maken. Toch had het Lavinia’s ouders verstandig geleken om de receptie in het Wentworth te houden, dat met zijn constructie van staal en beton naar verluidt een van de veiligste plekken van de stad was. Mochten de festiviteiten verstoord worden door het luchtalarm, dan zouden de gasten kunnen wachten tot het achter de rug was in een van de immense wijnkelders van het hotel, die speciaal voor dat doel waren opengesteld.

De foyer – indrukwekkend en luisterrijk, met immense trappen die naar de hogergelegen verdiepingen voerden – was volgepakt met mensen. Eleanor Etherington werd bijna onmiddellijk een gesprek in getrokken, en Romy trok Violet mee naar een van de grote spiegels. Ze legde het foedraal met haar gasmasker erin op de schoorsteenmantel, streek haar haar glad en schikte de bandjes van haar jurk over haar schouders. Zo stonden ze naast elkaar, Romy slank en volmaakt, met haar dat glansde in het gedempte licht; Violet onbeduidend en boos fronsend, met lichtbruine krullen die aan alle kanten tegen de haarspelden duwden.

‘Ik ben vergeten mijn parels om te doen.’ Violet tikte tegen haar borstbeen en hapte quasigeschrokken naar adem tegen Romy’s spiegelbeeld. ‘Er zit niets anders op, ik zal even langs huis moeten om ze te halen, en er dan heel lang over doen voordat ik weer terugkom, zo lang dat Edward ondertussen een aardig, lief meisje heeft gevonden dat zijn ware liefde kan zijn.’

‘Je bewijst heel Londen een immense dienst door hem van de markt te

halen,' zei Romy lachend, maar toen sloeg ze een ernstiger toon aan. 'Weet je, Vi, misschien wen je op den duur wel gewoon aan het idee.'

'Niet jij ook al,' zei Violet vol afschuw. 'Eerst Papa, en nu kies jij ook nog hun kant?'

Romy trok behoedzaam een paar van Violets haarspelden los en streek vervolgens een verdwaalde lok achter haar oor, haar vingers koel tegen Violets slaap. 'Hier, neem mijn halsketting maar voor vanavond. Het zijn geen parels, maar hij vult in elk geval de open plek.' Ze hing het zilveren schijfje tegen Violets sleutelbeen.

Violet raakte de ring van diamanten aan die in het zilver was gezet, nog warm van Romy's huid.

'Ik sta altijd aan jouw kant, dat weet je best.' Romy stootte haar zachtjes even aan. 'Maar geloof me, het is een stuk makkelijker wanneer je de scepter zwaait over je eigen huishouden en...' Ze grimaste. '...je voor de verandering een beetje geld hebt. Als Mrs Forester, de rijke Mrs Forester, kun je zoveel meer doen dan nu. Bovendien zou je moeder je dan niet meer almaar zo op de huid zitten.'

'Edward lijkt een wel erg hoge prijs om te betalen.' Violet schudde haar hoofd.

'Hij is alleen maar je ticket om er te komen.' Romy haalde haar schouder op. 'Zo werkt het: een ticket, meer niet. Je kunt niet eigenhandig tegen het hele systeem én je moeder vechten. Je zult ergens concessies moeten doen -'

'Dames!' In de spiegel doemden achter hen een flinke bos warrig blond haar en een vertrouwde grijns op.

'Duffy!' zei Violet blij. 'Ik wist niet dat je zou komen! Je zei dat je geen onnozel glimlachende debutante meer kon zien.'

Duffy wreef schuldbevestigend met zijn hand over zijn kruin, zodat zijn haar nog meer overeind ging staan. 'Ik kon Harry's bruiloft toch niet missen? Hij is een kameraad van me en heeft me een tijdje geleden uit een heel benarde situatie gered. In de sociëteit hadden we een geit losgelaten en ze dachten dat het een inbreker was. De agent heeft me door heel Hanbury Lane achternagezeten.'

'Duffy toch!' zei Romy geschokt, maar Violet grinnikte. Duffy was Romy's halfbroer uit Amanda Etheringtons eerste huwelijk. Kort na zijn geboorte was ze weduwe geworden, en Violet was praktisch samen met hem opge-

groeid. Duffy was heerlijk eigengereid, zat altijd vol leuke plannen en kon prachtige verhalen vertellen over zijn eerdere capriolen.

‘Doen jullie nou maar niet ineens zo nuffig. Als je het mij vraagt, wilde Harry gewoon een smoes hebben voor een laatste knalfeest voordat hij vertrekt. Ik zal me alleen wel gedeisd moeten houden. Er gaat niets boven een bruiloft om te zorgen dat alle moeders aan het piekeren slaan over de vraag welke kandidaten er nog over zijn. Maar het goede nieuws is: het is een vroeg feestje – goddank zet de oorlogstijd alles enigszins op zijn kop, hè? –, dus er is nog tijd zat om straks even bij de 400 Club langs te wippen. Vertel: wat heb ik gemist?’ Hij wreef in zijn handen en keek om zich heen. ‘Wat staan we hier nou in de entreehal?’

‘We proberen Edward te ontlopen.’ Violet keek reikhalzend de lobby rond en griste toen het foedraal met haar gasmasker naar zich toe. ‘Je hebt hem zeker niet toevallig gezien?’

‘Dat probeer ik te vermijden. Wat een saaie piet! Maar wees niet bevreesd, Duffy is hier op het feest. Nu komt alles goed.’ Hij bood ieder van hen een arm en trok hen mee naar de openstaande deuren van de balzaal. ‘Met een beetje geluk wordt dit een avond om nooit te vergeten.’

‘Dat zeg je altijd,’ hielp Romy hem herinneren.

‘Maar wie zegt dat het vanavond niet eindelijk zal uitkomen?’ Met een zwierige buiging deed hij een stap opzij en liet hen passeren.

In de balzaal was door alle parfum, sigarettenrook en de bedwelmende geur van lelies de lucht om te snijden. Mensen praatten op hun allerhardst; meisjes bewogen zich hoopvol door de menigte. Muurbloempjes hielden zich stilletjes schuil langs muren en chaperonnes hielden hun protegees met argusogen in de gaten. Het leek precies hetzelfde als elk ander feestje dat Violet dit jaar had bezocht, en toch herinnerden gasten in uniform iedereen eraan dat er een oorlog woedde. Zelfs de band kon de eigenaardige, ietwat rusteloze atmosfeer niet verdrijven, zeker niet toen halverwege de middag ineens het luchtalarm klonk. Het personeel mengde zich onder de mensen om de festiviteiten te verplaatsen naar de kelderverdieping, waar het nog veel drukker en luidruchtiger werd toen de laatste achterblijvers eenmaal binnen waren.

De spanning liep op vanwege de bulderende en dreunende geluiden boven hun hoofd, die heviger leken dan anders, maar Violet was vooral opge-

lucht dat Edward voorlopig nergens te bekennen was, ook niet nadat het sein veilig had weerklonken en ze weer met z'n allen naar boven waren gegaan. Ze wilde net voorzichtig herademem toen Duffy naast haar opdook.

'Bukken, Vi, ik heb hem daarnet gezien.'

Violet dook direct in elkaar achter Duffy's brede rug.

'Violet, waar ben je in vredesnaam mee bezig?' blafte Eleanor Etherington van achter haar. 'En Dudley...'. Achterdochtig keek ze hem strak aan. '...wat fijn om je te zien.'

'Ik had het voor geen goud willen missen, tante.' Duffy bleef even hangen boven Lady Etheringtons hand, gaf Violet een brutale knipoog en reikte toen naar zijn pakje sigaretten. Aan de andere kant van de zaal hadden de lichtblauwe ogen van Edward Forester hun doelwit inmiddels in het vizier gekregen.

'O nee,' kreunde Violet toen hij in beweging kwam, onderweg deze en gene toeknikte, beleefd glimlachte en hier en daar een keurige buiging maakte.

'God, wat is hij hier goed in,' mompelde Duffy. 'Het bestaat niet dat die man net zo geboren is als wij allemaal, met al dat gekrijs en bloed, weet je wel -'

'Allemachtig, Duff!' Romy stak haar arm door die van Violet. 'Denk erom, hij is je ticket,' fluisterde ze.

Maar terwijl ze hem dichterbij zagen komen, kon Violet zich niet meer voor de geest halen waarom dat überhaupt iets goeds was. Haar toekomst was daar, in de opgewonden glans op haar moeders gezicht, in Edwards vastberaden bleke gelaatstrekken. Ze zouden dansen en haar moeder zou welwillend knikken op de maat van de muziek. Er zouden glazen limonade in haar hand worden gedrukt, dansen worden uitgezeten als Violet een vermoeide indruk wekte. En meer. Een bruiloft, vergelijkbaar met deze. Uit de kerk naar buiten lopen door een haag die bestond uit Edwards makers van de marine. Kinderen die werden opgevoed door Nanny, die ook Violet en haar vader al had opgevoed en waarschijnlijk naar de kindermisjeshemel zou gaan terwijl ze reikte naar een stapel luiers in de droogkast. En dan, over twintig jaar, zou Violet precies op dezelfde plek staan waar Eleanor Etherington nu stond, kijkend naar haar eigen dochter die de hele cyclus weer van voren af aan zou herhalen, als ze tenminste, zo God het wilde, de oorlog zouden overleven.

‘Violet, wat ontzettend fijn om je te zien.’ Edward maakte een perfecte kniebuiging.

‘Ja, enig,’ zei ze op matte toon. ‘Ik dacht dat je werd verwacht op de opleiding...’

‘Klopt, maar we hebben ons noodgedwongen elders moeten vestigen – nee, vraag maar niets, Hitler heeft grote oren, knipoog, knipoog, maar daardoor kon ik het me permitteren een paar dagen in Londen te blijven. Heb je zin om te dansen?’

Een van Edwards prettiger eigenschappen was dat hij niet van haar verlangde dat ze veel zei terwijl ze op de maat heen en weer schuifelden, samen met alle andere koppels die opeengepakt waren op de rokerige dansvloer.

Als kind had ze een muziekdoosje gehad met schaatsende figuurtjes die rondraaiden onder een glazen koepel en witte confetti die zogenaamd als sneeuw om hen heen dwarrelde. Ze had het heerlijk gevonden om naar hen te kijken, de piepkleine figuurtjes met rokjes aan en hun handen in een mof, de mannen in lange zwarte jassen, hun benen naar achteren gestrekt, de handen in elkaar gehaakt terwijl ze rondraaiden, altijd hetzelfde rondje, de kleine rode kerfjes van hun mond geopend in eindeloos geluidloos plezier. Nu, in het gedrang van de mensenmenigte om haar heen, dacht ze terug aan de manier waarop de glazen koepel de opgesmukte kleigezichten had vervormd en moest ze verwoed met haar ogen knippen om het gevoel te verdrijven dat ze zelf gevangen zat in die glazen bol, niet geschikt om ooit iets anders te doen dan één been achter zich te strekken, hand in hand met haar man van klei, en tot in lengte van dagen rondjes te draaien op het blauwgeverfde meer.

Ze zocht naar Romy, zag haar dansen, kreeg Duffy in het oog bij de deur. De deur...

‘Eigenlijk wil ik graag iets met je bespreken, Violet,’ zei Edward. Hij liet zijn stem dalen tot een hese mompeling en greep haar hand. ‘Misschien zouden we straks, als we kans zien, er even stilletjes tussenuit kunnen knijpen. En geen zorgen, je moeder weet dat je bij mij in goede handen bent.’

Abrupt stond ze stil en trok haar hand uit de zijne. ‘Wil je me misschien even excuseren?’ zei ze. ‘Ik moet... mijn neus poederen... het toilet...’ En zonder verder nog een woord te zeggen draaide ze zich om en baande zich een weg door de menigte heen naar de deur.

‘Het werkt niet, dat verhaal van jou over mijn ticket-naar-vrijheid, Romy. Het werkt gewoon niet.’ Violet trok aan het lijfje van haar jurk om zichzelf meer ademruimte te geven en gooide haar gasmasker op de grond. ‘Kijk jij even of Moeder eraan komt.’

Romy stak gehoorzaam haar hoofd naar buiten uit de kleine nis waar Violet haar mee naartoe had gesleurd, maar de benedenverdieping van het hotel was uitgestrekt en overal renden mensen geagiteerd heen en weer, pratend op nerveuze toon. Niemand besteedde ook maar enige aandacht aan hen. ‘De kust is veilig,’ zei ze. ‘O nee, wacht, daar is Duffy.’

‘Zijn we ons aan het verstoppen?’ Duffy glipte de kleine ruimte binnen en herschikte bedreven de plooien van de gordijnen. ‘Ik kan niet zeggen dat ik het je kwalijk neem. Die enorme sfeer van verwachting die er hangt, en Edward die zwijmelend rondloopt als een verliefde tiener.’

‘Aan jou hebben we ook niets, Duffy,’ zei Romy ongeduldig.

‘Ik ga niet meer terug,’ zei Violet vol vuur. ‘Hij zei dat hij iets met me wilde bespreken!’

‘Je kunt hier niet blijven zitten,’ zei Duffy op redelijke toon. ‘Het is hier een beetje krap, om eerlijk te zijn.’

Muziek zweefde de kleine nis binnen. “I Hadn’t Anyone Till You” is mijn favoriete nummer,’ had Edward daarnet nog gezegd. ‘En het jouwe, Violet?’ Ze zag zichzelf al zitten aan een gepolijste kersenhouten eettafel met een grijzende Edward tegenover zich. *Charles Dickens is mijn favoriete schrijver. En de jouwe, Violet?* En haar moeder, die dit allemaal over haar had afgeroepen, die nooit wilde luisteren, die op dit moment geheid afkeurend de zaal rondspeurde; haar vader, die haar in de steek had gelaten, met al zijn beloftes...

Vechten of vluchten.

‘Laten we weggaan,’ zei ze op woeste toon. ‘Dansen. Drinken.’

Romy keek haar met grote ogen aan. ‘Ben je gek geworden? Tante vermoordt je! En waar zou je in vredesnaam naartoe willen? Het is pas halfacht. Ik denk –’

‘De 400 Club natuurlijk,’ zei Duffy goedkeurend. ‘Maar eerst een drankje in de Colonial Bar. We maken er een avondje uit van. Ik ga wel met je mee.’

‘Echt waar?’ Violet stortte zich op Duffy, die geschrokken achteruitdeinsde. ‘Dank je wel, o, dank je wel!’

‘Duffy, nee,’ zei Romy. ‘Wat nou als er nog een luchtaanval komt? Voor jou maakt het niets uit, jij kunt gewoon ergens onderweg een schuilkelder opzoeken, maar Violet is amper zeventien.’

‘Ik weet zeker dat er geen tweede komt. Ze zijn nog maar net weg,’ argumenteerde Violet. ‘Dit is juist het veiligste moment. O, Romy, toe? Als jij bij me bent, wordt Moeder lang niet zo boos.’

‘De 400 Club is volkomen veilig, zusje, net als hier,’ voerde Duffy behulpzaam aan. ‘Ondergronds, stalen draagbalken en alles. Je moet het gewoon zien als een schuilkelder, maar dan met muziek en dansen erbij.’

Romy beet op haar lip. Haar haar had iets van zijn glans verloren en haar prachtige bruine ogen stonden bezorgd.

‘Toe nou, Romy,’ drong Violet aan. ‘Voor altijd samen, jij en ik, weet je nog?’

‘En Duffy, kennelijk.’ Romy zuchtte. ‘Oké dan. Omdat ik van je hou en wil dat je gelukkig bent. Maar als we in de problemen komen, heb jij het gedaan. En Duffy, natuurlijk.’